

3. GYERTYAGYÚJTÁS OTTHON

"Harmatozzatok" ének.

Elmélkedés. Advent 3. vasárnapján meggyújtjuk a harmadik gyertyát is. S ha egy kicsit messzebb nézünk a mi családi otthonunktól, amely most ezekben a percekben imádságos szentéllé alakult, bizony láthatnánk elhanyagolt gyermekeket, dacos, engedetlen lelkeket, egymást mardosó, feldúlt családi otthonokat. Valamennyien gyengék vagyunk, de erősek lehetnénk imáink, szenvedésünk, munkánk felajánlásával, hogy mindannyiunk lelkében jöjjön el Jézus, az él Isten bölcsessége és a világ világossága. Legyünk tanúi Krisztus megváltó szeretetének: jó szóval, jó példával, jó neveléssel, a rászorultak testi-lelki segítségével, a szomorkodók vigasztalásával. Nagy bizalom és kitüntetés, ha mi is segíthetünk.

Váltsuk valóra Szent Pál apostol ajánlását "Örüljete testvérek, az Úrban mindig, újra mondom, örüljete. Ismerje meg mindenki szelidségeket: az Úr közel van. Ne legyetek semmiben sem aggodalmaskodók, hanem mindenben terjesszétek kéréseiteket Isten elé". (Fii 4,1-6)

Ima: "Bölcsesség, ki a magasságbeli ajkáról jöttél, ki kezdettől végig mindeneket elérsz, ki erősen és szelíden mindenkit kormányzó: jöjj el és taníts meg az okosság törvényére". Imádkozunk a bűnösök megtéréseért: Mi Atyánk... Üdvözlégy...
Befejezés: egy adventi ének.

A BÁRDOS KÓRUS

Karácsony első napjára ismét készül énekelni a fél 11-es misén. A misén elhangzó művek:

Haydn: Istenes Szt. János mise (szólót énekel: Bárdos Borbála)

Demény Dezső: Aranyszárnyú angyal

Farkas Ferenc: Fényes angyal hangja hív

Reger: Mária bölcsődala (előadja: Bárdos Borbála)

Bárdos: Szent karácsony éjjel (szólót énekel: Bárdos Borbála)

Händel: Örvendj, világ! Szeretettel várunk mindenkit!

HÍVOM A CSALÁDOKAT 2018 DECEMBERÉBEN

– *Bíró László püspök levele*

**Hívom a családokat, házaspárokat, jegyeseket és szerelme-
seket, a családokat szerető szerzetes- és paptestvéreket, és
mindenkit, aki a család és az élet mellett áll!**

A család az a legkisebb közösség, amelyből a nagyobb közösségek épülnek. Családokból épül fel a társadalom, az Egyház és az államszervezet is. Az elmúlt negyedszázadban világszerte, így Magyarországon is, mélyreható szociális, erkölcsi és jogi változások történtek, ezeknek igen jelentős hatásuk van az emberi személyekre és közösségeikre, a családokra. Minthogy az emberek többsége családban szocializálódik, a családot érintő változások jelentősen befolyásolják a felnövekvő generáció viszonyát a társadalomhoz, az erkölcshez és a joghoz, így a fiatal családok egyre jobban különböznek szüleik, nagyszüleik családjaitól.

A polgárisodás, az ipar rohamos fejlődése megváltoztatta az emberi kapcsolatokat, előtérbe kerültek az anyagiak és az önértékek (materializmus és individualizmus), fontosabbá vált a haszon az igazságnál (relativizmus). Mindezzel együtt megkérdőjeleződött a tekintély és a törvényes hatalom létjogosultsága, gyors léptekkel haladt a szekularizáció.

A családot érintő társadalmi, erkölcsi és jogi változások következményeként a párkapcsolatok nagyobb része mára már nem a keresztény házasságra épül, hanem a sokkal bomlékonyabb, ám jogilag szabályozott polgári házasságra, bejegyzett vagy be nem jegyzett élettársi kapcsolatra (együttélésre). A mindenfajta

diszkrimináció felszámolása jelszavával terjed a törvényekkel elismert és védett azonos neműek „házassága” is.

Hasonlítsátok össze születek, nagyszületek családját a magatokéval! Milyen volt a családtagok viszonya egymáshoz, hogyan oldották meg a családban felmerülő problematikus helyzeteket? Kítől kérhettek-kaphattak segítséget, ha valamiért nehéz helyzetbe kerültek?

A keresztény kultúrával szemben egyre erőteljesebb a multikulturalizmus, a keresztény antropológia elutasítása, elfordulás az egyházi tanítástól. A „modern” ember magának tulajdonítja az élet és a halál fölötti rendelkezés jogát, mert szerinte a személyi méltóság forrása nem a Teremtő, hanem valamilyen emberi jogforrás. Így az „emberi jogokat” is csürni-csavarni lehet, attól függően, hogy kinek mi az érdeke. A magát szabadnak nyilvánító embernek jogai vannak, de csak olyan kötelességei, amelyek neki tetszenek. A félreértelmezett szabadság bűvöletében a szexualitást függetlenítette a házasságtól, a szeretettől, a gyermeknemzéstől, a nemiséget pedig a genetikai valóságtól. Ha pedig tetszése szerint választhat nemet magának, mi tarthatná vissza attól, hogy kapcsolatait, életvitelét és kötelezettségeit is saját pillanatnyi tetszése szerint alakítsa, magát mindenfajta erkölcsi rendtől függetlennek nyilvánítsa?

Hogyan tudjátok gyerekeiteket megóvni azoktól, akik elutasítják a keresztény nemi erkölcsöt anélkül, hogy ez félelmet, gátlásokat, vagy magába zárkózást váltana ki belőlük?

Látva az egyre inkább terjedő szekularizáció okozta erkölcsi hanyatlást és a társadalom ennek következtében beálló szétesését, már 1880-ban figyelmeztetett XIII. Leó pápa Arcanum című enciklikájában: „az országok elpusztítására nincs alkalmasabb eszköz az erkölcsök megrontásánál, ... ha a közvélemény meg nem változik, a családoknak és az emberiségnek állandóan abban a félelemben kell élniük, hogy általános felfordulásba rohannak.” Egyre többen figyeltek fel a káros folyamatokra, és megállításukért, sőt visszafordításukért kezdtek fáradozni. Az Egyház fokozta erőfeszítéseit a keresztény ifjúság nevelése érdekében, kereste a kornak megfelelő módszereket evangelizációs küldetése teljesítéséhez. Mozgalmak, ifjúsági szervezetek, társaságok és lelkeségi mozgalmak alakultak azzal a céllal, hogy megállítsák az erkölcsi hanyatlást, és jó irányba állítsák a felnövekvő generáció fejlődését. Súlyosbították azonban a helyzetet a világháborúk, majd a nyomukban hatalomra jutott istentagadó ideologikus diktatúrák. Eközben mind nyilvánvalóbbá vált, hogy a család mint intézmény és közösség helyzete és állapota döntő jelentőségű: amilyenek a családok, olyan lesz a belőlük felépülő társadalom.

Döntő fordulatot hozott a II. vatikáni zsinat, amikor kimondta: „A személy, valamint az emberi és a keresztény közösség jóléte szorosan összefügg a házastársi és a családi közösség kedvező helyzetével.” (Gaudium et spes, 47) A házasság Isten kegyelméből létrejött szövetség, melyben egy férfi és egy nő kölcsönösen elajándékozzák magukat egymásnak, és teljes hűségben és fölbonthatatlan egységben élnek. (vö. GS 48) A Zsinat után új lendületet vett családpassztoráció főként a családdal és házassággal, valamint a házaspári lelkeséggel foglalkozó mozgalmakra és a házasságra való felkészítésre koncentrált.

Hogyan tudtok bekapcsolódni a plébániai, egyházmegyei, stb. családpassztorációs munkába? Mit jelent számotokra az, hogy a családpassztoráció alanyai és tárgyai vagytok?

A házassággal és családdal foglalkozó közösségekben és a házasságra való felkészítésben zavart okozott Szent VI. Pál pápa Humanae vitae enciklikájának megjelenése (1968), mert határozottan szembeszállt a szexuális erkölcs szabados, individualista értelmezésével. A családpassztoráció megtorpant. Szent II. János Pál pápasága hozta el az újabb megújulást: teológiai és antropológiai szempontból megalapozta a Gaudium et spes és a Humanae vitae kijelentéseit. Familiaris consortio című apostoli buzdí-

tásában (1981) iránymutatást ad a házasság és a család identitásának, társadalmi és egyházi küldetésének megismeréséhez. Kijelenti: a keresztény család hivatott felelősségteljesen részt venni az Egyház küldetésében eredeti és sajátos módon, vagyis az Egyház és a társadalom szolgálatába állítva saját létezését és cselekedeteit az élet és a szeretet közösségében. Minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy a család lelkipásztori gondozása erősödjön és fejlődjön, s valóban előnyt élvezzen, mert bizonyosak vagyunk abban, hogy a jövő evangelizációja a családdegyháztól függ. A Test Teológiája címmel kiadott katekézisében az embert testet és lelket teljes egészéként tartja a család-pasztoráció tárgyának és alanyának, választ adva a Humanae vitae keltette kételyekre.

Új szint vitt a család-pasztorációba Ferenc pápa Amoris laetitia című apostoli buzdításával. Míg az Egyházi tanítóhivatal korábban főként a házasság és a család igazságából indult ki, Szent II. János Pál pápa a pasztorációra tette a hangsúlyt, Ferenc pápa főként a kérdéssel foglalkozik, hogy hogyan lehet pasztorálni az objektív igazságnak nem megfelelő helyzetbe került személyeket. Nem az objektív igazságból indul ki, hanem a valóságból, családok és személyek – sajnos – egyre gyakrabban előforduló „irreguláris” helyzetéből. Különös hangsúlyt kap itt az irgalmasság és a keresztény közösséghez tartozás öröme.

A 20. és 21. század fordulójára világszerte, így Magyarországon is egyre súlyosabbá vált a társadalom válsága. A házasságok száma csökkent, a gyermekvállalás egyet jelentett a szegénység vállalásával, megsokasodott a felbomlott családok száma, a népesség fogyott. Ezért a létfenntartás nehézségeivel küszködők részére különféle segélyeket (például terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási segély, lakhatási segély, stb.) adott az állam. Ezek összege általában nem elég a felemelkedéshez, tehát az érintettek továbbra is a leszakadottak között maradnak, fokozódik a társadalom szétesése. Másrészt, a bizonytalan jövőjű segélyekre nem lehet építeni. Ebből a helyzetből Magyarországon 2010 óta egy gyökeresen új társadalompolitika keres kiutat. Ennek alapelvei:

- A társadalompolitika alapja a család.
 - A házasság egy férfi és egy nő között fennálló tartós szeretetközösség.
 - A család a közösség értéket hordozó és értékteremtő alapegysége és nem egyének képlékeny és tetszés szerint konstruálható halmaza.
 - Az állam feladata a család, a házasság és a gyermekvállalás eszmei és anyagi támogatása a jogrend, pénzügyi juttatások és természetbeni szolgáltatások révén.
 - Minden emberi lény élete tiszteletre és védelemre méltó érték, – ideértve az anyaméhben fejlődő magzat, és az élet és az elmúlás határmezsgyéjén lévő gyógyíthatatlan beteg életét is –, és nem lehet a humánmot nélküli önkényes döntés tárgya.
 - A családok támogatása minden gyermeket vállaló és nevelő családot megillet, függetlenül jövedelmi helyzetüktől, az ott élő gyermekek mindenek felett álló érdekére való tekintettel.
- Mostanra elmondhatjuk, hogy mind az Egyház, mind a társadalompolitika a család és az élet szolgálatát állítja a középpontba. A régi mondást a családra alkalmazva: „Extra familiam non est vita, si est vita, non est ita – A családon kívül élet nincs, ha van is élet, az már nem kincs.”

Bíró László tábori püspök